

fælde. For imidlertid ikke at gøre Fredningens Opretholdelse afhængig af en tilfældig Majoritet i Kommissionen, finder man det rettest, at Kendelsen afsiges med kvalificeret Majoritet, i hvilken Henseende man foreslaar to Trediedeles Flertal.

ad § 14.

Det er et tvivlsomt Spørgsmaal, om Ejeren af en Ejendom, der støder op til Havet, har den fulde privatretlige Raadhedsret over Strandbredden, saaledes at han kan afspærre denne og forhindre Færdsel langs Stranden. Medens Retten over Forstranden o: det udenfor daglig Vandstandsline liggende Vandareal, med faa Undtagelser tilkommer Staten, antages det almindeligvis, at Ejendommens Grænse mod Havet dannes af Havstokken o: det Sted, hvor Land og Vand ved daglig Vandstand mødes, saaledes at Strandbredden o: Arealet mellem Havstokken og det opdyrkede Land, hører med til den private Ejendom; men herved er det ingenlunde afgjort, at Ejeren kan udøve samme Raaden over Strandbredden som over en privat Ejendom i Almindelighed; det kan navnlig tænkes, at der ved Skik og Brug fra ældgammel Tid er vundet Hævd paa fri Færdsel langs Stranden for alle og enhver, og i Lovgivningen synes der ogsaa at være Spor af en Opfattelse i denne Retning, se saaledes Lov om Kystfredning af 18. Maj 1906 § 1, 3die Stykke og Lov om Saltvandsfiskeri af 4. Maj 1907 § 9, hvorefter der særlig kan gives Fiskerne Adgang til paa den udyrkede og for Græsvækst blottede Strandbred at forsyne sig med Sten til deres Garn samt at hale deres Baade op og tørre deres Garn.

Interessen for Spørgsmaalet om den frie Adgang til Stranden og Ret til Badning fra Stranden er særlig opstaaet i de senere Aar, hvor Sansen for Friluftsliv er vokset saa stærkt, og det kan ikke nægtes, at Spørgsmaalet — navnlig med Hensyn til de af Befolkningen og Turisterne mest besøgte Strandstrækninger — er af væsentlig Betydning; samtidig har der vist sig Tendens hos Strandlodderne Ejere til at afspærre Stranden ved ud for deres Ejendommens Grænser at opsætte Hegn, der gaar ud i Vandet, saaledes at den frie Passage langs Strandbredden derved hindres. Under Hensyn til den foreliggende Tvivl om Berettigelsen af saadan Afspærring synes det rimeligt at lade Lovgivningen regulere Forholdet, og da det er af meget væsentlig Betydning for Befolkning-

gen, at den Adgang til Stranden, som den fra gammel Tid upaataalt har haft, ikke nu berøves den, foreslaar man derfor, at der skal være fri Adgang for Fodgængere til Passage over den udyrkede Strandbred. Dog mener Ministeriet, at der af Hensyn til de private Ejere bør gøres en Undtagelse for saa vidt angaar saadanne Strækninger, der allerede tidligere — navnlig ved Indhegning — er inddragne under private Haver eller er tagne i Brug af en paa Ejendommen dreven Erhvervsvirksomhed, f. Eks. et Skibsværft; i disse Tilfælde vilde en Regel om fri Færdsel gøre Indgreb i en bestaaende faktisk og retlig Tilstand, og hvis Almenhedens Interesse maatte kræve saadant Indgreb, bør det kun kunne ske efter de almindelige Regler om Naturfredning, altsaa om fornødent ved Fredningskommissionens Kendelse og mod Erstatning. Skulde der paa enkelte Strandstrækninger være Trang til videregaaende Beføjelser end den blotte Passage over Strandbredden, altsaa navnlig Ret til Ophold paa Stranden, maa ogsaa en saadan Ordning søges hidført gennem Fredningskommissionen.

Det skal endnu bemærkes, at ogsaa offentligretlige Hensyn taler for den foreslaaede Regel; navnlig er det af væsentlig Interesse for Redningsvæsenet, at det ikke hindres i sit Arbejde ved Afspærringer paa Stranden. Bestemmelsen udelukker selvfølgelig ikke, at der paa enkelte Strandstrækninger i Følge særlig Hjemmel, navnlig Aldertidshævd, kan tilkomme Befolkningen eller visse Dele af den langt videregaaende Beføjelser, f. Eks. Ret til at køre langs Stranden for at hente Tang eller lignende.

Det maa være en Forudsætning for Udøvelsen af Retten til Færdsel paa Strandbredden, at der haves lovlige Adgang til Strandbredden uden at betræde privat Ejendom, f. Eks. fra en offentlig Vej; for at Befolkningen i videst muligt Omfang kan komme til at nyde godt af den frie Strandbred, har man foreslaaet, at Fredningskommissionen særligt skal have sin Opmærksomhed henvendt paa, at der forefindes de fornødne Adgangsveje til Strandbredden. Hvor det gøres nødvendigt, maa der anlægges Gangstier ned til Stranden; efter § 4, 3die Stykke, kan Fredningskommissionen ved Kendelse træffe Bestemmelse om Anlæg af en saadan Gangsti; men yderligere foreslaas det at give Kommissionen Ret til at kræve saadanne Gangstier, der giver Adgang til Stranden, optagne paa Kommunens Gangstiregulativ, hvorved de paagældende Stier